

اسلامي ښوونه او روزنه

څلورم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ. ش.

اسلامي ښوونه او روزنه

څلورم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ.ش.

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: اسلامي ښوونه او روزنه

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د اسلامي ښوونې او روزنې د برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دیپارتمنت غړي

ټولګۍ: څلورم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکۍ: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکۍ: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه:

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې

وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره

قانوني چلند کېږي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه بان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زړه وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیري
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

د پوهنې د وزیر پیغام

اقراً باسم ربک

د لوی او ښونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې موږ ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنگه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراگانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږگونې بنسټیز عناصر بلل کيږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنگه په ښوونځیو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونیزو تاسیساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هیله کوم، چې د هېواد بچیانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هیڅ ډول هڅه او هاند ونه سیموي، او د یوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زیار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او ګټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه ګټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځیرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه سترې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپیڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم. د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

فهرست

د لوست شمېره	سرليکونه	مخونه
لومړی لوست	عقيله	۱
دويم لوست	الله ﷻ	۳
درېم لوست	د الله ﷻ صفتونه	۵
څلورم لوست	د الله ﷻ ذاتي صفتونه	۷
پنځم لوست	د الله ﷻ فعلي صفتونه	۹
ښېرم لوست	قبر	۱۱
اوم لوست	حشر	۱۳
اتم لوست	جنت	۱۵
نهم لوست	دوزخ	۱۷
لسم لوست	اوبه (۱)	۱۹
يوولسم لوست	اوبه (۲)	۲۱
دولسم لوست	د اوداسه فرضونه	۲۳
ديارلسم لوست	د اوداسه سنتونه	۲۵
څوارلسم لوست	آذان (۱)	۲۷
پنځلسم لوست	آذان (۲)	۲۹
شپاړسم لوست	د آذان معنا	۳۱
اوولسم لوست	اقامت	۳۳
اته لسم لوست	د آذان دعا	۳۵
نولسم لوست	د اذان د دعا معنا	۳۷
شلم لوست	تحریمه تکبير	۳۹
يووېشتم لوست	د ثنا معنا	۴۱

د لوست شميره	سرليکونه	مخونه
دوه ويستم لوست	د تعوذ او تسميې معنا	۴۳
درويشتم لوست	د تسميع او تحميد معنا	۴۵
خلور ويستم لوست	د تسييحاتو معنا	۴۷
پنځه ويستم لوست	سلام	۴۹
شپږ ويستم لوست	د خوب آداب	۵۱
اووه ويستم لوست	له کور څخه د وتلو دعا	۵۳
اته ويستم لوست	غوره اخلاق	۵۵
نهه ويستم لوست	د منافق نښې	۵۷
دېرشم لوست	مسلمان	۵۹
يو دېرشم لوست	روغتيا	۶۱
دوه دېرشم - لوست	پر حيواناتو زړه سوي	۶۳

عقیده

عقیده ایمان او باور ته وايي.
عقیده د ټولو عملونو اساس او بنسټ دی.
که عقیده سمه نه وي، هېڅ عمل نه قبلېږي.
موږ په الله تعالی، ملایکو او آسماني کتابونو ایمان لرو.
موږ په پیغمبرانو، د آخرت په ورځ او د خیر او شر په تقدیر
ایمان لرو.
سمه عقیده د انسان د دنیا او آخرت بریالیتوب دی.

۱. د ښوونکي په مرسته د سمې عقېدې د ارزښت په هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.

۲. لاندې تش ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړئ:

- تورات پر..... عليه السلام نازل شوی دی .

- انجيل پر عليه السلام نازل شوی دی.

- زبور پر عليه السلام نازل شوی دی.

- قرآن کریم پر ﷺ نازل شوی دی.

۱. عقیده څه ته وايي؟

۲. د ټولو عملونو اساس څه شی دی؟

۳. سمه عقیده لږل کومې گټې لري؟

زده کوونکي دې پورتنۍ لوست په خپلو کتابچو کې وليکي.

الله جلّ جلاله

الله جلّ جلاله یو دی، شریک او ساری نه لري.
الله جلّ جلاله پر هر څه عالم دی.
هېڅ شی له الله جلّ جلاله څخه پټ نه دی.
الله جلّ جلاله پر هر څه قادر دی.
ټول کاینات الله جلّ جلاله پیدا کړي دي.
مور یوازې د الله جلّ جلاله عبادت کوو.
حُکم، غرونه، ونې، کاني، بوټي، آسمانونه او ټول مخلوقات
د الله تعالی د امر تابع دي.
د الله جلّ جلاله له ارادې پرته هېڅ کار هم کېدای نه شي.

په دې هکله بحث وکړئ چې:

۱. کاینات د چا د امر تابع دي؟
۲. لمر راختل او پرېوتل د الله ﷻ تابع دي.
۳. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، هره ډله دې د الله ﷻ لس نومونه واخلي.

۱. کاینات چا پیدا کړي دي؟
۲. موږ د چا عبادت کوو؟
۳. ځمکه، غرونه او آسمانونه د چا تابع دي؟

زده کوونکي دې د لوست په اړه د کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي؛ او بیا دې د الله ﷻ د قدرتونو په هکله څو جملې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د الله جل جلاله صفتونه

موږ د الله تعالى په ټولو صفتونو ايمان لرو.

د الله تعالى صفتونه په دوه ډوله دي:

۱. ذاتي صفتونه.

۲. فعلي صفتونه.

۱- ذاتي صفتونه: هغه صفتونه دي چې الله تعالى يې پر ضد نه

ستايل کېږي، لکه علم چې ضد يې جهل دی.

۲- فعلي صفتونه: هغه صفتونه دي چې الله تعالى يې پر ضد

ستايل کېږي، لکه احيا (ژوندي کول) چې ضد يې امات (مړه

کول) دي.

زموږ ژوند او مرگ د الله تعالى په واک کې دی.

۱. د الله تعالى د صفتونو په اړه خبرې وکړئ.
۲. د الله تعالى لاندې نومونه له معناو سره ولولئ:
(الْوَحِيدُ، الصَّمَدُ، الْأَوَّلُ، الْآخِرُ، الْعَزِيزُ، الْمَلِكُ، الْحَقُّ)
معنا: الله یو، بی نیازه، لومړنی، وروستی، زورور، پاچا او حق ذات دی.
۳. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، یوه ډله دې د الله تعالى پنځه ذاتي او بله ډله دې فعلي صفتونه ووايي.

۱. د الله تعالى صفتونه په څو ډوله دي؟
۲. د الله تعالى ذاتي صفتونه کوم دي؟
۳. د الله تعالى فعلي صفتونه کوم دي؟

زده کوونکي دې د الله تعالى د ذاتي او فعلي صفتونو په اړه د خپلې کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي.

د الله جل جلاله ذاتي صفتونه

- د الله تعالى ذاتي صفتونه په لاندې ډول دي:
۱. قدرت (توانايي): الله تعالى پر هر څه قادر دی.
 ۲. اراده (قصد کول): الله تعالى د خپلې ارادې خاوند دی.
 ۳. سمع (اورېدل): الله تعالى هر څه اورې.
 ۴. بصر (لیدل): الله تعالى هر څه ویني.
 ۵. علم (پوهه): الله تعالى پر هر څه پوهېږي.
 ۶. حیات (ژوند): الله تعالى تل ژوندی دی.
 ۷. کلام (خبرې کول): خبرې کول د الله تعالى صفت دی.

۱. د الله تعالى د ذاتي صفتونو په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.

۲. د الله تعالى لاندې نومونه په یادو ووايئ:

(الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ)

۳. د الله تعالى لاندې نومونه له معنا سره ولولئ:

(السَّمِيعُ، الْبَصِيرُ، الْعَلِيمُ، الْعَظِيمُ، الْمُتَعَالِ، الْحَيُّ، الْقَادِرُ)

معنا: الله ﷻ اورېدونکی، لیدونکی، پوه، لوی، لوړ مرتبه، تل ژوندی او قدرت لرونکی ذات دی.

۱. د الله تعالى ذاتي صفتونه کوم دي؟

۲. د قدرت، ارادې، سمع او بصر معنا وواياست.

۳. د علم، حیات او کلام معنا وې څه دي؟

زده کوونکي دې د الله تعالى پورتنی صفتونه په یادو زده کړي.

د الله جل جلاله فعلی صفتونه

د الله تعالى حینې فعلی صفتونه په لاندې ډول دي:

- ۱- تخلیق (پیدا کول): الله جل جلاله د ټولو مخلوقاتو پیدا کوونکی دی.
 - ۲- ترزیک (روزي ورکول): الله جل جلاله ټولو مخلوقاتو ته روزي ورکوي.
 - ۳- احیاء (ژوندي کول): الله جل جلاله ټولو مخلوقاتو ته ژوند ور بښي.
 - ۴- امات (مړه کول): د ټولو مخلوقاتو مرگ د الله جل جلاله په واک کې دی.
 - ۵- رحمت (مهرباني): الله جل جلاله ډېر مهربان ذات دی.
 - ۶- غضب (قهر): د الله جل جلاله له احکامو څخه سر غړونه د الله جل جلاله د قهر سبب کېږي.
 - ۷- اعزاز (عزت ورکول): چاته چې الله جل جلاله وغواړي، عزت ورکوي.
 - ۸- اذلال (ذلت ورکول): چاته چې الله جل جلاله وغواړي، ذلیل کوي.
- یې.

۱. د ښوونکي په مرسته د الله تعالی د فعلي صفتونو په اړه خبرې وکړئ.
 ۲. د الله تعالی لاندې نومونه له معنا سره ولولئ:
(الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْغَفُورُ، الْقَابِضُ، الْبَاسِطُ، الْمُعِزُّ، الْمُدِلُّ، الْمُخِي، الْمُمِيتُ)
- معنا: الله ﷻ عام او خاص مهربان، ښوونکی، د روزی اخیستونکی او پراخه کوونکی، عزت ورکوونکی، ذلت ورکوونکی، ژوندی کوونکی او مړ کوونکی ذات دی.

۱. د الله تعالی له فعلي صفتونو څخه پنځه صفتونه ووايئ.
۲. د تخلیق معنا څه ده؟
۳. احیاء او امات څه ته ویل کېږي؟
۴. د رحمت ضد څه شی دی؟
۵. اعزاز څه ته ویل کېږي؟

زده کوونکي دې د الله تعالی فعلي صفتونه په یادو زده کړي.

قبر

مرگ حق دی او ټول انسانان پرې باور لري.
مور د قبر په ژوند ایمان لرو.

قبر د نېک مسلمان لپاره د جنت باغچه او
د کافر او بد عمل انسان لپاره د دوزخ کنده ده.
په قبر کې له هر انسان څخه درې پوښتنې کېږي:
۱. ستا رب څوک دی؟

۲. ستا دین څه شی دی؟

۳. ستا نبي څوک دی؟

نېک مسلمان یې په ځواب کې وايي:

۱. الله تعالی مې رب دی.

۲. دین مې اسلام دی.

۳. حضرت محمد ﷺ مې نبي دی.

چې په دې سره د قبر له عذابه خلاصون مومي.

کافر او بد عمل انسان د دغو پوښتنو ځواب نه شي ورکولای.

۱. د ښوونکي په مرسته د قبر په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. د قبر ترڅنگ د تېرېدو پر مهال لاندې دعا تکرار کړئ:
السَّلَامُ عَلَیْکُمْ دَارَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ، وَإِنَّا - إِن شَاءَ اللَّهُ - بِکُمْ لِلْآحْقُونِ، نَسْأَلُ
اللَّهُ لَنَا وَلَکُمُ الْعَافِيَةَ.

۱. قبر د چا لپاره د جنت باغچه ده؟
۲. قبر د چا لپاره د دوزخ کنده ده؟
۳. په قبر کې له مړي څخه کومې پوښتنې کېږي؟
۴. په قبر کې به نېک مسلمان د درېو پوښتنو په ځواب کې څه وایي؟
۵. آیا کافر او بد عمله انسان د قبر پوښتنو ته ځواب ویلی شي؟

زده کوونکي دې د قبر په اړه د کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي.

حشر

مور د قیامت په راتلو ایمان لرو.

د قیامت په ورځ ټول مړي بېرته را ژوندي کېږي.

ټول مخلوقات د الله ﷻ په امر د حشر په میدان کې را ټولېږي.

په حشر کې له هر انسان سره حساب کېږي.

رسول الله ﷺ فرمایي: له هر انسان څخه څلور پوښتنې کېږي:

۱. ځواني دې په څه کې تېره کړه؟

۲. عمر او ټول ژوند دې په څه کې تېر کړ؟

۳. مال او دولت دې له کومه پیدا کړ او په څه کې دې

مصرف کړ؟

۴. په خپل علم دې څومره عمل وکړ؟

۱. د ښوونکي په مرسته د حشر په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. په اودس کولو سره به د قیامت په ورځ د مسلمانانو مخونه او لاسونه خلیږي، په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. حشر څه ته ویل کېږي؟
۲. د حشر په میدان کې له انسانانو سره څه کېږي؟
۳. په حشر کې له انسان څخه کومې پوښتنې کېږي؟

زده کوونکي دې د کورنۍ د غړو په مرسته د حشر په اړه نور معلومات هم تر لاسه کړي.

جنت

مور په جنت ايمان لرو.
الله ﷻ په آخرت کې د مؤمنانو لپاره جنت تيار کړی دی. په
جنت کې هر ډول نعمتونه شته.
مؤمنان به تل په جنت کې اوسېږي.
الله تعالی مسلمان ته د نېکو عملونو په بدل کې جنت
ورکوي.
مور بايد ښه کارونه وکړو چې الله تعالی یې په بدل کې جنت
راکړي.
په جنت ايمان لرل فرض دي.

۱. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي او د ښوونکي په مرسته دې د لوست په اړه یو له بل سره خبرې وکړي.
۲. د ښوونکي په مرسته د جنت څو نومونه واخلي.
۳. (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) د جنت کلۍ ده. بحث پرې وکړئ.

۱. په جنت کې الله تعالی جنتیانو ته څه تیار کړي دي؟
۲. جنت کومو خلکو ته ور په برخه کېږي؟
۳. آیا په جنت ایمان لرل فرض دي؟

زده کوونکي دې د جنت په اړه د خپلې کورنۍ له غړو څخه پوښتنې وکړي او معلومات دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

دوزخ

مور په دوزخ ایمان لرو.
الله تعالی کافرانو ته د سزا ورکولو لپاره دوزخ پیدا کړی
دی.

دوزخ د سختو عذابونو ځای دی.
کافران به تل په دوزخ کې اوسېږي.
مسلمان په دوزخ کې د خپلو گناهونو په اندازه سزا ويني.
په دوزخ ایمان لرل فرض او انکار ترې کفر دی.

۱. د ښوونکي په مرسته د دوزخ د عذابونو په اړه خبرې وکړئ.
۲. موږ په دوزخ ایمان لرو. په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. الله تعالی دوزخ د چا لپاره پیدا کړی دی؟
۲. کافران په آخرت کې چېرې اوسېږي؟
۳. آیا په دوزخ ایمان لرل فرض دي؟

زده کوونکي دې د لوست متن په ښکلي خط په خپلو کتابچو کې ولیکي.

اوبه (۱)

اوبه د الله ﷻ لوی نعمت دی.

ټول ژوندي مخلوقات اوبو ته اړتیا لري.

اوبه د پاکولو وسیله ده.

موږ باید اوبه بې حایه مصرف نه کړو.

اوبه په درې ډوله دي:

۱. پاکوونکې اوبه

۲. مستعملې یا کار اخیستل شوې اوبه

۳. نا پاکې اوبه

۱. پاکوونکې اوبه: لکه د څا، نل، لاسي بمبې، چینې، ویالې،

سیند او باران اوبه چې نجاست په کې نه وي.

په دغو اوبو اودس کېږي او شيان پرې پاکېږي،
۲. مستعملي اوبه: هغه دي، چې اودس يا غسل پرې شوی وي.
دا اوبه په خپله پاکې دي، خو اودس او غسل پرې نه کېږي.
هغه مايعات چې اوبه ورته نه ويل کېږي، لکه: چای، جوس او
بنسوروا پاک دي، خو اودس او غسل پرې نه کېږي.

۱. د اوبو د ارزښت په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. اوبه باید بې ځایه مصرف نه شي په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. آیا له اوبو پرته ژوند کېدلای شي؟
۲. اوبه په څو ډوله دي؟
۳. د پاکو اوبو یو مثال ووايئ.
۴. آیا په مستعملو اوبو اودس کېږي؟

زده کوونکي دې پورتنۍ لوست په خپلو کتابچو کې وليکي.

اوبه (۲)

۳. ناپاکي اوبه: هغه اوبه دي چې نجاست ورسره گډ شوی وي.
نا پاکي اوبه هر پاک شی ناپاکه کوي.
لږې اوبه د نجاست په گډېدو ناپاکه کېږي.
ډېرې او روانې اوبه د نجاست په غورځېدو هغه وخت ناپاکه کېږي چې د نجاست نښې په کې ښکاره شي.
د ډېرو او روانو اوبو د نجاست نښې درې دي:
۱. د نجاست په غورځېدو يې رنگ بدل شي.
۲. د نجاست په غورځېدو يې خوند بدل شي.
۳. د نجاست په غورځېدو يې بوی بدل شي.
ډنډونه هغه ډېرې اوبه دي چې د یو لوري په ښورولو يې بل

لوری نه خوځېږي.
په ناپاکو اوبو اودس او غسل نه کېږي.
ښه زده کوونکی اوبه نه ناپاکه کوي.

۱. د ښوونکي په مرسته یو له بل سره د ناپاکو اوبو د بدو اغېزو په اړه خبرې وکړئ.
۲. ناپاکي اوبه د انسان روغتیا ته زیان رسوي. په دې هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.

۱. ناپاکي اوبه تعریف کړئ.
۲. آیا ناپاکي اوبه پاک شیان ناپاکوي؟
۳. آیا په ناپاکو اوبو اودس او غسل کېږي؟
۴. رواني او ډېرې اوبه څه وخت ناپاکي کېږي؟
۵. ډېرې اوبه تعریف کړئ.

زده کوونکي دې د ناپاکو اوبو بېلگې په خپلو کتابچو کې وليکي.

د اوداسه فرضونه

اودس د لمانځه شرط دی.

په اودس کولو سره زموږ بدن پاکېږي.

په اودس کولو سره د مسلمان گناهونه بېل کېږي.

اودس څلور فرضونه لري:

۱. د مخ پرېمینځل، د وېستانو له شنه کېدلو تر زنې لاندې او

د یوه غوږ له نرمۍ څخه د بل غوږ تر نرمۍ پورې.

۲. د څنگلو سره د لاسونو پرېمینځل.

۳. د سر څلورمه برخه مسح کول.

۴. د بنگرو سره د پښو پرېمینځل.

۱. خوزده کوونکي دې د ښوونکي په وړاندې اودس وکړي.
۲. د ښوونکي په مرسته د اودس او تیمم تر منځ توپیر ووايي .

۱. آیا اودس د لمانځه له شرطونو څخه دی؟
۲. اودس مسلمان ته څه گټه رسوي؟
۳. د اوداسه فرضونه څو او کوم دي؟

زده کوونکي دې د اوداسه فرضونه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د اوداسه سنتونه

موږ له خپل پيغمبر محمد ﷺ سره مينه لرو.
په سنتونو يې عمل کوو.
اودس د پيغمبر ﷺ له سنتونو سره سم کوو.

د اوداسه له سنتونو څخه:

۱. د اودس نيت کول.
۲. د اوداسه په پېل کې (بسم الله الرحمن الرحيم) ويل.
۳. تر مړوندو پورې د دواړو لاسونو پرېمينځل.
۴. مضمضه يعني د خولې پرېمينځل.
۵. استنشاق يعني د پوزې پرېمينځل.
۶. د ټول سر مسح کول.
۷. د هر غړي درې ځلې پرېمينځل.

۱. د ښوونکي په وړاندې د اوداسه ستونه تمثيل کړئ.
۲. په اوداسه کې د کومو غړو درې ځلې پرېمنځل سنت دي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. موږ بايد څنگه اودس وکړو؟
۲. (بسم الله) ويل په اوداسه کې څه حکم لري؟
۳. مضمضه او استنشاق څه ته وايي؟
۴. د هر غړي څو ځلې پرېمنځل سنت دي؟

زده کوونکي دې د اوداسه ستونه په خپلو کتابچو کې وليکي.

اذان (۱)

اذان لمانځه ته د خلکو رابللو لپاره کېږي.
د اذان کول د پنځه گونو لمونځونو او د جمعي د لمانځه
لپاره مؤکد سنت دی.
اذان کول ډېر ثواب لري.
اذان ویونکي ته مؤذن ویل کېږي.
حضرت بلال رضي الله عنه لومړنی مؤذن دی.

د آذان ادبونه:

- مؤذن باید په اوداسه، د قبلې لوري ته په ولاړه او لوړ آواز اذان وکړي.
- مؤذن باید د «حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ» ویلو په وخت کې مخ ښي او د «حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ» ویلو په وخت کې مخ کین لوري ته وگرځوي.

۱. اذان د څه لپاره کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.
۲. هغه کوم لمونځونه دي چې اذان ورته نه کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.
۳. د سهار د لمانځه اذان د نورو وختونو له اذان څخه څه توپیر لري؟ بحث پرې وکړئ.

۱. اذان کول د کومو لمونځونو لپاره سنت دی؟
۲. آیا اذان کول ثواب لري؟
۳. لومړنی مؤذن څوک و؟
۴. د اذان دوه ادبونه ووايئ.

زده کوونکي دې پورتنۍ لوست په خپلو کتابچو کې ولیکي.

اذان (۲)

د اذان الفاظ:

اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ * أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ * حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ * حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

د سهار په اذان کې له دوه ځلې (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) ویلو وروسته
دوه ځلې (الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ) ویل کېږي.

۱. خوزده کوونکي دې په ټولگي کې اذان تمثيل کړي.
۲. اذان کوونکی باید څه ځانگړتیاوې ولري؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. څوک کولای شي چې اذان عملاً تمثيل کړي؟
۲. د سهار په اذان کې له دوه ځلې (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) ویلو وروسته څه ویل کېږي؟

زده کوونکي دې اذان په یادوزده کړي.

د اذان معنا

الفاظ او کلمې	ژباړه
اللهُ أَكْبَرُ	الله ﷻ ډېر لوی دی
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ	شاهدي ورکوم چې له الله ﷻ پرته بل حق معبود نشته
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ	شاهدي ورکوم چې محمد ﷺ د الله تعالی رسول دی
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	راشئ لمانځه ته
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	راشئ د خلاصون خوا ته
لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ	له الله تعالی پرته بل حق معبود نشته
الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ	لمونځ له خوب څخه غوره دی

۱. د اذان د معنا په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. د اذان په پیل کې کومه کلمه راغلې ده؟ د شهادت، که طیبه کلمه؟ بحث پرې وکړئ.
۳. د اذان پر مهال اورېدونکي ته څه په کار دي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. (اللهُ أَكْبَرُ) څه معنا لري؟
۲. حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ وژباړئ.
۳. حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ وژباړئ.
۴. الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ څه معنا لري؟

زده کوونکي دې د اذان د الفاظو معنا په خپلو کتابچو کې ولیکي.

اقامت

د اقامت الفاظ

اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ * أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ * حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ * حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ * قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

الفاظ او کلمې	ژباړه
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ	یقیناً جماعت (جمعه) ودرېده

فعلیتونه

۱. د اقامت معنا په ټولګي کې تکرار کړئ.
۲. څوک د اقامت د ویلو لومړیتوب لري؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. د اذان او اقامت توپیر څه دی؟
۲. قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ څه معنا لري؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د اقامت الفاظ په خپلو کورونو کې تکرار او عملي کړي.

د اذان دعا

د اذان اجابت مستحب دی.

له مؤذن سره د اذان د کلمو تکرارولو ته د اذان اجابت وایي.

د (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ) او (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) د اورېدلو په وخت کې (لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) ویل کېږي.

له اذان څخه وروسته دعا:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، اَنْتَ مُحَمَّدًا الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَّحْمُوْدًا الَّذِي وَعَدْتَهُ.

۱. د اذان دعا پہ خپلو منځو نو کې تکرار کړئ.
۲. په اذان کې هغه کومه جمله ده چې مسلمانان لمانځه ته پرې بلل کېږي؟
په گوته یې کړئ.

۱. آیا د اذان اجابت مستحب دی؟
۲. کله چې له مؤذن څخه د (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ) کلمې واوړئ،
څه وایئ؟
۳. له اذان څخه وروسته دعا په یاد و وایئ؟

زده کوونکي دې د اذان دعا حفظ کړي.

د اذان د دعا معنا

الفاظ او کلمې	ژباړه
اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ	ای الله زما ربه، د دغې بشپړې بلنې خاونده
وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ	او د ولاړ لمونځ خاونده.
آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ	محمد ﷺ ته هغه وسیله او غوره والی ورکړه
وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ	او په هغه محمود او ستایل شوي ځای یې را پاڅوه چې تا ورسره وعده کړې ده.

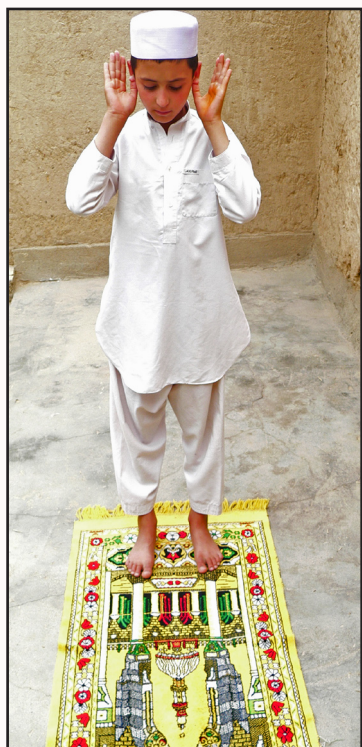
۱. د اذان د دعا ژباړه په خپلو منځونو کې تکرار کړئ.
۲. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، یوه ډلې دې د اذان دعا ولولي او بله ډله دې معنا ووايي.

۱. (اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ) وژباړئ؟
۲. (وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ) څه معنا لري؟
۳. د (آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ) معنا ووايي.
۴. د (وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ) ژباړه وکړئ.

زده کوونکي دې د اذان د دعا معنا حفظ او په خپلو کتابچو کې وليکي.

تحریمه تکبیر

د لمانځه په پیل کې (اللهُ أَكْبَرُ) ویلو ته تحریمه تکبیر ویل کېږي.

په لمانځه کې تحریمه تکبیر فرض دی.

په تحریمه تکبیر سره لمونځ پیل کېږي.

د تحریمه تکبیر په وخت کې به نارینه دواړه لاسونه د غوږونو تر نرمیو پورته کوي او ښځه به دواړه لاسونه تر اوږو پورته کوي.

کله چې تحریمه تکبیر وویل شي، له لمانځه څخه بهر کارونه په لمونځ کوونکي حرامېږي.

۱. څو زده کوونکي دې د تحریمه تکبیر ویلو پر مهال د لاسونو پورته کول تمثیل کړي.
۲. په تحریمه تکبیر ویلو سره له لمانځه څخه بهر کارونه په لمونځ کوونکي حرامیږي. په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. تحریمه تکبیر څه ته وايي؟
۲. آیا تحریمه تکبیر په لمانځه کې فرض دی؟
۳. د تحریمه تکبیر پر مهال به نارینه خپل لاسونه تر کوم ځایه پورته کوي؟
۴. د تحریمه تکبیر پر مهال به ښځه خپل لاسونه تر کوم ځایه پورته کوي؟

زده کوونکي دې پورتنۍ لوست په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د ثنا معنا

ثنا د الله تعالى صفت او ستاینې ته وايي.
په لمانځه کې د ثنا (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ) ویل سُنْت دي.
له تحریمه تکبیر څخه وروسته ثنا ویل کېږي.
د ثنا معنا:

الفاظ او کلمې	ژباړه
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ	ته له عیب څخه پاک یې ای الله!
وَبِحَمْدِكَ	تا لره ښه صفتونه دي
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ	ستا نوم د خیر او برکت دی
وَتَعَالَى جَدُّكَ	او شان دې لوړ دی
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ	او پرته له تا څخه بل حق معبود نشته.

۱. د ثنا معنا په ټولګي کې بیان کړئ.
۲. الله جلّ و علا له هر عیب څخه پاک دی، په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. ثنا څه ته ویل کېږي؟
۲. آیا په لمانځه کې د ثنا ویل سنت دي؟
۳. په لمانځه کې ثنا څه وخت ویل کېږي؟
۴. د ثنا ژباړه ووايئ؟

زده کوونکي دې ثنا له معنا سره په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د تعوذ او تسمیې معنا

(أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) ته تعوذ ویل کېږي.
(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ته تسمیه ویل کېږي.
په لمانځه کې له ثنا وروسته د (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)
او (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ویل سنت دي.
د هر کار په پیل کې د (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ویل سنت دي.
د تعوذ معنا:

الفاظ او کلمې	ژباړه
أَعُوذُ بِاللَّهِ	په الله تعالى پناه غواړم
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	د شرل شوي شيطان له شره.

د تسمیې معنا	
بِسْمِ اللَّهِ	د الله تعالى په نامه سره پیل کوم
الرَّحْمَنِ	زیات رحمت والا دی
الرَّحِيمِ	مهربانه دی

۱. د تعوذ او تسمیې معنا تکرار کړئ.
۲. کوم کار چې په (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) پیل نه شي، نیمگړی پاتې کېږي. په دې هلکه خبرې وکړئ.

۱. په لمانځه کې تعوذ او تسمیه څه وخت ویل کېږي؟
۲. آیا په لمانځه کې د (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ویل سنت دي؟
۳. (أَعُوذُ بِاللَّهِ) څه معنا لري؟
۴. د (الرَّحْمَنِ) او (الرَّحِيمِ) معنا وواياست.

زده کوونکي دې د تعوذ او تسمیې معنا حفظ کړي.

د تسميع او تحميد معنا

تسميع د (سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) ويلو ته وايي.

تحميد د (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) ويلو ته وايي.

په لمانځه كې له ركوع څخه وروسته په ولاړه د تسميع او تحميد ويل سنت دي.

د تسميع او تحميد معنا

الفاز او كلمې	ژباړه
سَمِعَ اللهُ	اوري (قبلي) الله تعالى
لِمَنْ حَمِدَهُ	له هغه چا څخه چې د ده ستاينه او حمد وايي.
رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ	اې زموږ ربه، يوازې تالره ده ثنا او ستاينه.

۱. د تسمیع او تحمید معنا تکرار او د لوستلو ځای یې روښانه کړئ.
۲. تسمیع او تحمید د لمانځه په کوم ځای کې ویل کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. تسمیع څه ته ویل کېږي؟
۲. تحمید څه ته ویل کېږي؟
۳. تسمیع او تحمید د لمانځه په کوم ځای کې ویل کېږي؟
۴. آیا د (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) ژباړه موزده ده؟

زده کوونکي دې د تسمیع او تحمید معنا حفظ کړي.

د تسبيحاتو معنا

د (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) او (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) ویلو ته تسبیحات ویل کیږي.

په رکوع کې درې ځلې (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) ویل سنت دي.
په سجده کې درې ځلې (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) ویل سنت دي.
د رکوع د تسبیح معنا:

الفاظ او کلمې	ژباړه
سُبْحَانَ رَبِّي	پاکي ده زما رب لره
الْعَظِيمِ	ډېر لوی دی
د سجدې د تسبیح معنا	
سُبْحَانَ رَبِّي	پاکي ده زما رب لره
الْأَعْلَى	د ډېر لوړ مقام خاوند دی

۱. تسبیحات په خپلو منځونو کې تکرار کړئ.
۲. تسبیحات د لمانځه په کوم ځای کې ویل کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. تسبیحات څه ته وایي؟
۲. په رکوع او سجده کې څو ځلې تسبیحات ویل سنت دي؟
۳. (الْعَظِيم) څه معنا لري؟
۴. د (الْأَعْلَى) معنا ووايئ؟

زده کوونکي دې د تسبیحاتو معنا حفظ کړي.

سلام

د لمانځه له پوره کېدلو وروسته، وتل ترې فرض دي.
د (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ) په ویلو سره له لمانځه څخه وتل
سُنّت دي.

لمونځ کوونکی ښي او کيڼ لوري ته سلام گرځوي.
په سلام گرځولو کې مخ له اوږو سره برابرېږي.
له لمانځه څخه بهر د سلام اچول سُنّت او ځواب یې واجب
دی.

الفاظ او کلمې	ژباړه
السَّلَامُ	سلام دې وي
عَلَيْكُمْ	پر تاسو
وَرَحْمَةُ اللَّهِ	او د الله تعالى مهرباني دې وي.

۱. د سلام د معنا او ارزښت په اړه په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.
۲. په کومو حالتونو کې سلام اچول په کار، نه دي؟ په دې هکله د ښوونکي معلومات له ځان سره شریک کړئ.

۱. آیا له لمانځه څخه وتل د (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ) په ویلو سره سنت دي؟
۲. آیا له لمانځه څخه بهر د سلام اچول سنت دي؟
۳. د سلام معنا ووايئ.

زده کوونکي دې د سلام الفاظ او معنا حفظ کړي.

د خوب آداب

خوب د الله ﷻ لخوا پر بندگانو لوی نعمت دی .
خوب سره د انسان د بدن ستړیا له منځه ځي او اعصاب یې آرامیږي .

مسلمان د ویده کېدو پر مهال ځان الله ﷻ ته سپاري .
الله ﷻ یې له ستونزو او کړاوونو څخه ژغوري .
له خوبه بېرته پاڅېدل د انسان لپاره نوی ژوند دی .
د خوب ادبونه :

زه د ویده کېدو په وخت د خپل پیغمبر محمد ﷺ دا لاندې
لارښوونې په پام کې نیسم :

۱. په وخت ویده کېږم .

۲. په نبي اړخ ویده کېږم .

۳. په نبي لاس سر ږدم .

۴. آیت الكرسي، اخلاص، الفلق او الناس سورتونه لولم .

۵. د خوب دا دعا وایم : (اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَمُوتُ وَأَحْيَا).

معنا: ای الله ﷻ! ستا په نوم مرم (ویده کېږم) او بېرته ژوندی
کېږم (له خوبه پاڅېږم) .

۲. له خوبه د پاڅېدلو په وخت کې دا دعا وایم: (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ).

معنا: ټوله ستاینه هغه الله ﷻ لره ده چې له مرګه (خوبه) یې موږ بیرته ژوندي کړلو او همغه ته ورګډی. موږ باید له اړتیا پرته زیات خوب ونه کړو.

۱. د خوب د ادبونو په هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.
۲. د خوب په لیدلو کې له ځان څخه نورې خبرې جوړول لویه ګناه ده. په دې هکله د ښوونکي معلومات له ځان سره شریک کړئ.

۱. خوب انسان ته څه ګټه رسوي؟
۲. د ویده کېدو په وخت کومه دعا لوستل کېږي؟
۳. هغه کوم سورتونه دي چې له خوبه مخکې یې ویل سنت دي؟
۴. له خوبه د را پاڅېدو دعا ووايئ.

زده کوونکي دې خپلې هغه سنت چارې چې له خوبه مخکې یې سرته رسوي د مقالې په شکل په خپلو کتابچو کې ولیکي.

له کور څخه د وتلو دعا

مورد خپل پیغمبر محمد ﷺ پیروي کوو.

رسول الله ﷺ فرمایي: کله چې مسلمان له کوره وځي او دا دعا

ووايي: «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

نو دا آواز ورته وشي:

۱. تا ته د حق لارښوونه وشوه.

۲. ټولې اړتیاوې دې پوره کړي.

۳. او له هر ډول شر او فتنې څخه خوندي شوي.

د پورتنۍ دعا معنا:

د الله ﷻ په مرسته وځم، توکل مې پر الله ﷻ دی، د الله ﷻ په

مرسته به له گناه نه ځان ژغورم او نېک کارونه به کوم.

۱. له کورڅخه د وتلو دعا یو بل ته ووايئ.
۲. له کورڅخه د وتلو دعا معنا یو بل ته ووايئ.

۱. له کور څخه د وتلو په وخت کومه دعا ویل کېږي؟
۲. د یادې دعا گټې ووايئ.
۳. یاده دعا معنا کړئ.

زده کوونکي دې له کور څخه د وتلو دعا له ژباړې سره په خپلو کتابچو کې ولیکي.

غوره اخلاق

حضرت محمد ﷺ فرمايي: «أَثْقَلُ شَيْءٍ فِي الْمِيزَانِ الْخُلُقُ

الْحَسَنُ» مسند امام احمد

ژباړه: (د قيامت په ورځ به) د اعمالو په تله کې له ټولو عملونو

خخه دروند (ارزښتمن) عمل، ښه اخلاق وي.

له غوره اخلاقو خخه ځينې يې په لاندې ډول بيانېږي:

- رښتيا ويل او له دروغو خخه د ځان ژغورل.

- له بدو او سپکو ويلو خخه ډډه کول.

- له خلکو سره په روا کارونو کې مرسته کول.

- د مشرانو درناوی او په کوچنيانو شفقت کول.

- خلکو ته له زيان رسولو خخه ډډه کول.

- د امانت ساتل.

موږ بايد ښه اخلاق ولرو، تر څو الله جلّ و علاه را خخه خوښ شي او

خلکو ته مو گټه ورسپړي.

۱. په دې هکله خبرې وکړئ چې د مشرانو درناوی په څه ډول کېدای شي؟
۲. د غوره اخلاقو څو بېلگې ووايئ.

۱. لاندې کلمې معنا کړئ:
 - أَثْقَلَ شَيْءٍ .
 - فِي الْمِيزَانِ .
 - الْخُلُقُ الْحَسَنُ .
۲. د ښو اخلاقو څو بېلگې ووايئ.

زده کوونکي دې د ښو اخلاقو په هکله د کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي او په راتلونکي لوست کې دې په خپل وار سره د ښو اخلاقو گټې په گوته کړي.

د منافق نښې

حضرت محمد ﷺ فرمايي: «آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ،

وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ». روايت يې امام بخاري كړې دی

ژباړه: د منافق درې نښې دي:

۱. په خبرو کې دروغ وايي.

۲. وعده نه پوره کوي.

۳. او په امانت کې خیانت کوي.

مور بايد تل رښتيا ووايو، په خپلو وعدو ولاړ واوسو او امانت وساتو.

دروغ ويل انسان بې باوره کوي.

۱. د دروغ ویلو د زیانونو په هکله په خپلو منځونو کې یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. د امانت ساتلو څو بېلګې بیان کړئ.

- لاندې کلمې معنا کړئ:
- آيَةُ الْمُنَافِقِ .
 - كَذَبَ .
 - خَانَ .

۲. د منافق څو نښې دي؟ بیان یې کړئ .
۳. دروغ ویل څه زیان لري؟
۴. آیا خلک دروغ ویونکی شخص خوښوي؟

زده کوونکي دې د کورنۍ د غړو په مرسته د دروغ ویلو زیانونه ولیکي.

مسلمان

مسلمان چا ته زیان نه رسوي، حضرت محمد ﷺ فرمایي:
«الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ». صحیح مسلم
ژباړه: بشپړ مسلمان هغه څوک دی چې د ژبې او لاس له ضرر
څخه یې خلک په امان کې وي.
مسلمان د مسلمان ورور دی، ظلم او تېری پرې نه کوي.
کنځل، غیبت کول، سپکې او سپورې ویل گناه ده.
مور څوک په بد نوم سره نه یادوو.
زه له خپلو ټولگيوالو سره مینه لرم او چا ته زیان نه رسوم.

۱. د ښوونکي په مرسته هغه کړنې په نښه کړئ چې د ژبې له زیانونو څخه شمېرل کېږي.
۲. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، یوه ډله دې د ژبې زیانونه او بله دې د لاس زیانونه بیان کړي.

۱. د لوست حدیث معنا کړئ.
 ۲. د ژبې په واسطه د زیان رسولو څو بېلگې ووايئ.
 ۳. لاندې کلمې معنا کړئ:
۱. مِنْ لِسَانِهِ ۲. وَیَدِهِ ۳. مَنْ سَلِمَ

- زده کوونکي دې له ژبې څخه د ښې گټې اخیستلو په هکله څلور کړنې ولیکي.

روغتيا

روغتيا د الله ﷻ لوی نعمت دی. حضرت محمد ﷺ فرمایلي دي: «نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ». صحيح البخاري

ژباړه: دوه نعمتونه دي چې ډېر خلک ترې بې خبره دي: یو روغتيا او بل وخت.

مور باید خپلې روغتيا ته پاملرنه وکړو.
مور خپل بدن، جامې، او استوگنځی پاک ساتو.
خپل غاښونه په مسواک پاکوو.

۱. د روغتیا د ارزښت په هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ او د روغتیا ساتنې لارې چارې د ښوونکي په مرسته بیان کړئ.
۲. د لوست د حدیث معنا یو بل ته ووايئ.

- ۱- د لوست حدیث سم ولولئ.
- ۲- لاندې کلمې معنا کړئ:
(نِعْمَتَانِ، مَغْبُونٌ، الصَّحَّةُ، وَالْفُرَاقُ)
- ۳- لاندې جملې بشپړې کړئ:
- روغتیا د الله ﷻ لوی دی.
- خپل او د استوګنځی پاک ساتو.
- غاښونه په پاکوو.

زده کوونکي دې د روغتیا د ارزښت په اړه یوه لنډه مقاله ولیکي.

پر حیواناتو زړه سوی

اسلام د شفقت او زړه سوي دين دی.
زړه سواندی بنده الله ﷻ ته نژدې دی.
پر حیواناتو زړه سوی ثواب لري.
مور باید حیوانات و نه وهو.
مور باید حیواناتو ته واښه او اوبه ورکړو.
حیواناتو ته د وښو او اوبو په ورکولو سره مسلمان جنت ته ځي.
پر حیواناتو ظلم کول لویه گناه ده.
پر حیواناتو باید د دوی له توان څخه دروند پټی بار نه کړو.

۱. د ښوونکي په مرسته پر حیواناتو د زړه سوي خو نورې بېلگې ووايي او په دې هکله یو له بل سره خبرې وکړي.
۲. په قفسونو کې د مرغانو او حیواناتو ساتل گناه ده. په دې اړه یو له بل سره خبرې وکړي.

- لاندې تش ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړئ:
۱. اسلام د شفقت او زړه سوي دی.
 ۲. بنده الله ﷻ ته نژدې وي.
 ۳. آیا پر حیواناتو ظلم کول ده؟

زده کوونکي دې د کورنۍ د غړو په مرسته د زړه سوي او شفقت په هکله څلور کرښې مقاله وليکي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library